

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Illvstrivm Virorum Epistolae, Hebraicae, Graecae et Latinae, Ad Ioannem Reuchlin Phorcensem virum nostra aetate doctissimum diuersis temporibus missae

Reuchlin, Johannes

Hagenoae, 1519

Ioannes Reuchlin Phorcen. LL. doctor, Ioanni Francisco Pico mirandulae domino. S. D. P.

[urn:nbn:de:bsz:31-270838](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-270838)

EPIS. ILLVST. VIRORVM AD

Tum ego, qui in Italia librum unum de Rudimētis hebraicis tū uideram, nec mihi habere illum poteram, quæsiui an ea in regiōe uænalis haberet. At ille, nō (inquit) est opus, nec mora, promptit ex Bibliotheca sua librum, meq; illo donauit & animo & fronte hilari. Inde in Italiam pauloq; post in patriam ditionem reuersus, secundo iam ab exilio redux, uersare librum auidius cœpi, reuocaturus in memoriam quæ partim exciderant, ab hinc fē me annis quindecim, partim non tenaciter hæserant, ob alia negocia & literaria & bellica. Incessitq; me adeo ex ipsa lectiōe ardor, ut quicquid hebraearum literarum haberem, per me ipsum, nō per interpretem haurire cogitarim. Quapropter ad te scribere operæ p̄ciū uisum est, rogatū, ut ne graueris mihi significare, an libri ulli qui nō sint omnibus comunes, apud te sint, aut ad linguam ipsam sincere casteq; tenēdam haberes, aut ad sacrarum literarū remotiora sensa peruestiganda, si forte mihi fieri eorū copia per te poterit, & inueniantur Hebræi qui ex fide uelint exscribere. Impensam ego oēm uel Augustæ in nostri Conradi manibus, uel ubicunq; uolueris curabo deponendam. Tu interea si libuerit operā daturus es, ut ipsorum librorū index ad me perferas. Super oia uero, q̄ unq̄ in me cōferri per te possint, illud gratissimum fore existimes uelim, si rescire tua diligentia potero, quo pacto sacrarum carmina literarū se habeant. Neq; enim ullam aut Pindari aut Flacci effigiē in psalmis uel de longinquo possumus intueri, quam tamen olim & Hebræi multi, & etiam Hieronymus proxime ac citra uelamē inspererunt. Nec in Moyse cantico aut in libris Job heroicis ullos uersus agnoscimus, quos illi percalluere. Quæsiui ego hac de re ex Hebræis, qui se linguæ suæ bene compotes esse profitebant, munitis simeq; ad cætera respondebant. Ad hoc unum, ne γῶ quidem, ut dici solet a grecis. Qua de re consulere te accuratiorem omnibus in literis hominem, & in Hebræis longe lateq; uersatum, operæ præcium duxi. Vale. Mirandulæ III.

Kalend. Aprilis. Anno M. D. XVII.

Ioannes Reuchlin Phorceñ. LL. Doctot, Ioanni Francisco Pico Mirandulæ Domino. S. D. P.

QUID non sim facturus? Generose Comes, quod & facere
 possim, & fieri tua interesse cognorim, ita est omne locatū
 in te meum obsequendi studium, quem ante amavi q̄ uidi,
 ob ingentes toto prædicatas orbe uirtutes tuas. Sed tu
 quæ uires nostras excedunt ne uelis quidem, certe scio, in me desy
 derare, ut est illud quod es flagitas, quo pacto sacrarum carmina
 literarum sese habeant. Mihi sane legenti & Eusebium in præpa
 rationis Euangelicæ libro, si rite recordor, undecimo, & Hierony
 mum in Job Vziræ prologo, cæterosq; nostrates, profecto dudū
 ante mota fuit hæc *πολυπραγμοσύνη* circa Flacci, Pindari & Alcai
 Sapphusq; modulos in consecratis Instrumenti ueteris uolumini
 bus, ut aiabant, facile inueniendos. Qua in re impendi operam nō
 mediocre. Sed ut libere fatear, haud secus atq; tu ipse frustra pro
 fus, & sine fructu, ut tandem in eam totis pedibus libeat ire senten
 tiam, studiosos Hebræorum aliquos olim exitisse, qui applaude
 re atq; blandiri græcorum ingeniis multum sua uitate ac faciūdia
 linguæ occupatis, conati sint, ne Iudæorum opera existimarent
 penitus & scabra nimis esse, ac supra modum barbāra. Quos em̄
 ea in re Hieronymus noster imitatur, hi omnes græce scripsere.
 Nunquam uero eiusmodi apud ullum legi Hebræorum, quanq̄
 ut uera dicam, non omnia eius gentis legi. Extat Iosephus quem
יִסְרָאֵל nominant hebraice scriptus, ubi nihil horum con
 tinetur. Itidem confirmant cæteri Iudæi etiam ualde docti. Habēt
 nimirum, id quod non negaui, suos modulos & pedes, tam rhy
 thmicos q̄ metricos, quātitatesq; syllabarum, quibus iuniores po
 etæ in carminibus gnauiter utuntur, ut in eo libro quem nunc de
 Profodia & Orthographia linguæ Hebraicæ, quantum per lites
 Fratrum Prædicatorum innocenti mihi denuo Romæ motas li
 cebit, excudere proposui, studiosissimis quibusq; ubertim explana
 bitur. Qua de arte nuper chartas confeci xvi. aduente Deo, to
 tum operis breui suppleturus. Sed quantum mihi uidere uideo,
 profecto nusq̄ in sacra scriptura dephēdere queo, q̄ uersus perpe
 tuo similes sibi fluant, & una ratione decurrant. De his aliās. Nūc
 quos habeam libros Hebraicos, ut scribis, qui non sint omnibus
 comunes, ex his de Arte Cabalistica editis a me dialogis, quos hic

EPIST. ILLVST. VIRORVM AD
ad te mitto, cognoscere potes. Sed qui ex Iudæis apud nos inueniatur qui tales libros non modo excubere, uerum etiam legere possint reperies forte neminem. Paupertate namque omnes pressi, literarum studiis non incumbunt, ideo nec mea quidem illi legunt, nec ego ullam cum eis habeo conuersationem. Facilius Romæ inuenies apud Reuerendissimum Grimanium Cardinalem, inter illos olim patris tui libros, quos utinam uidere possem. Nā haud parum multis hebraicis ego quoque & moleste & grauius egeo. Quare uicissim oro, ut me tu ipse adiuues, & foeliciter ualeas. Stutgardia: Prid. Kalend. Quintiles. Anno M. D. XVII.

Hermannus Comes de Nuenar, Iohanni
Reuchlin Phorcensi S. D. P.

EN tibi amicum utrumque grauem qui tuas partes tenet apud Leodios & Aquas. Exegit à me literas commendaticias ut te ex itinere inuisere posset, quod feci ipse non inuitus, cum quod te amem, tum etiam quod illi negare non potui. Contra Honstratum, id est κωδὸς γογγύων καὶ κωδὸς γογγύων Canironclum illum bonæ famæ hostem pauca inepriuiimus, grauiora quoque ad exitum maturâtes, pedetentim contra beluam incedendum est, quandoquidem externa præsidia nondum accesserunt, coniunctis copiis expugnari commodius poterit. Egrege animauit me Buschius, idemque Huttenus fecit, ambo tui honoris propugnatores, quorum posterior ille posterioribus ad me literis suis uoluit, ut quoties ad te scriberem, sui facerem honorificam mentionem. Sed quid anserem me iubet stridere inter olores? ille tamen cum sit amicus facile obtinet ut parere malim etiā ineptus quā impietatis insimulari. Tu autem nosti hominis ingenium, mores, indolem. Præter uirtutes & genulum splendorem totus est candidus, cultus, atque elegans. Te ita obseruat ut præferat etiam necessariis, literas ita colit, ut nullum barbaries acriorem sentiat hostem. A Glareano quoque è Galliis nuper literas accepi, ubi partes nostras tenent eruditi aliquot, quorum in dies expecto præsidia, apud Eburones idem facit religiosus ille quidem, sed accuratissime doctus Paschasius Berselius. Verum, ego nihil opus esse iudico tantis auxiliis, contra ranas paucas, quas etiâ